

[Diplomati](#) [Historie](#) [Sikkerhetspolitikk](#) [Europa](#) [Geopolitika](#) [Hovedsaker](#) [Nyhetsartikler](#)

Glemte fredsforhandlinger i Sveits gir lærdom for dagens Europa

 12/07/2025 | By **Geopolitika**

Hundre år etter Locarno-pakten mener historikere at Europas fremtidige sikkerhet må bygges uten å lene seg på USA.

I 1925 samlet Europas stormakter seg i den sveitsiske byen Locarno og undertegnet det som den gang ble hyllet som et diplomatisk gjennombrudd, skriver Geraldine Wong Sak Hoi [til](#) Swissinfo.

Locarno-pakten markerte slutten på flere års fiendtlighet etter Første verdenskrig og lovte fred på tvers av gamle fronter. I dag, med krig i Ukraina og økende amerikansk isolasjon, peker eksperter på pakten som en historisk lærdom – og en advarsel.

– Locarno var den mest grunnleggende avtalen for å stabilisere Europa etter Første verdenskrig, sier Sacha Zala, direktør for forskningssenteret Diplomatic Documents of Switzerland, til SwissInfo.

Paktens hovedpunkter var å bekrefte grensene mellom Tyskland, Frankrike og Belgia, og å slå fast at tvister skulle løses ved voldgift, ikke våpen. Storbritannia, Italia og Belgia var også med blant underskriverne. Året etter ble Tyskland tatt opp i Folkeforbundet.

USA holdt seg unna

Locarno ble til uten amerikansk deltakelse. Til tross for at USAs president Woodrow Wilson var en sentral pådriver for Folkeforbundet, valgte USA å stå utenfor både Versailles-traktaten og Locarno-forhandlingene.

– Leksjonen for Europa er å ta sikkerheten i egne hender, forklarte Zala.

Dette speiler dagens situasjon, der Europa i økende grad må stole på seg selv. Flere EU-land øker forsvarsbudsjettene, og NATO-land vurderer tiltak som skal minske avhengigheten av amerikansk militærteknologi.

Et kollektivt sikkerhetssystem – med mangler

Locarno-pakten var et forsøk på å erstatte maktbalansopolitikk med multilateral samarbeid.

– Det var et ønske om å sette samarbeid foran maktkamp, sier Peter Jackson, professor i historie ved Universitetet i Glasgow.

Men pakten hadde også klare svakheter. Den sa ingenting om Tysklands grenser i øst, og lot dermed Polen og Tsjekkoslovakia stå utenfor. Dette bidro til at Hitler i 1938 kunne kreve Sudetenland og drive Europa mot ny krig.

– Vi ser nå at europeiske beslutningstakere har forstått at sikkerhet ikke kan deles opp. Ukrainas sikkerhet er en del av Europas sikkerhet, sier Jackson.

Sveits som fredsvert

Selv om Sveits sto utenfor forhandlingene i 1925, ble landet sett som en nøytral vert for forsoning og diplomati. Den rollen søker Sveits fortsatt.

– Å ha fred og stabile naboland er det beste utgangspunktet for økonomisk utvikling, sier Zala.

Ifølge SwissInfo har Sveits gitt over 6 milliarder kroner i bistand til Ukraina, og forsøker å videreføre Locarnos ånd – med rettsorden og voldgift som virkemidler for fred.

– Locarno var et håpefullt øyeblikk i internasjonal politikk. En ny måte å løse konflikter på, avsluttet Jackson.